

02.09.2024

Asia/14

§ 508

V 11.9.2024, Valtuutettu Outi Alanko-Kahiluodon aloite lauttayhteydestä Herttoniemenrannasta keskustaan

HEL 2024-000915 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Outi Alanko-Kahiluodon aloite
- 2 HSL lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Outi Alanko-Kahiluoto ja 36 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin kaupunki selvittäisi mahdollisuutta käynnistää vesiliikenne Herttoniemenrannasta keskustaan Kulosaaren sillan remontin ajaksi.

Kaupunkiympäristön toimialan tekemän alustavan arvion mukaan lauttaliikenteen ei arvioida olevan tehokas joukkoliikenneratkaistu eikä taloudellisesti kannattava keino ruuhkien ehkäisyyn Kulosaaren sillan peruskorjauksen aikana. Metron on tarkoitus liikennöidä normaalisti perusparannuksen aikana eikä HSL pidä perusteltuna luoda metron kanssa päällekkäistä liikennettä lautalla Herttoniemenrannan ja kanta-kaupungin välillä.

Vaikka vesiliikenne voikin tarjota osaltaan vaihtoehdon helpottamaan liikkumista Kulosaaren sillan uusimisen aikana, ehdotettu lauttayhteys

ei näytä olevan laajasti Itä-Helsinkiä palveleva tai taloudellisesti kannattava ratkaisu, sillä järjestelyn kustannukset ovat suuret suhteessa vesiliikenteen mahdollistamaan matkustajakapasiteettiin. HSL:n mukaan lauttaliikenne olisi kustannustehoton joukkoliikenneyhteys, jolla ei saavutettaisi merkittäviä parannuksia Herttoniemenrannan ja keskustan välisen joukkoliikenteen kapasiteettiin.

Valtuustoaloitteen lisäksi lauttayhteyttä Herttoniemenrannasta keskustaan on ehdotettu OmaStadi -äänestyksessä. Kyseinen Omastadi-ehdotus poikkeaa valtuustoaloitteen ehdotuksesta siltä osin, että sen lauttayhteyttä on suunniteltu palvelemaan vapaa-ajan vesiliikennettä varsinaisen joukkoliikenneyhteyden sijaan. OmaStadi -ehdotus lauttayhteydestä Herttoniemenrannasta Kauppatorille on yhteiskehittämisen vaiheessa ja sille on varattu 300 000 euroa. Käynnistyneen yhteiskehittämisen vaiheen aikana selvitetään tarkemmin, miten OmaStadi-ehdotus voidaan toteuttaa, millaisella kalustolla kannattaa liikennöidä ja millaiset ovat vuorovälit.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan ja HSL:n lausunnot. Esitys on lausuntojen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Outi Alanko-Kahiluodon aloite
- 2 HSL lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 26.08.2024 § 477

HEL 2024-000915 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

26.08.2024 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Tuomas Rantasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 16.04.2024 § 229

HEL 2024-000915 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Aloitteessa ehdotetaan, että Helsingin kaupunki selvittää mahdollisuuden käynnistää vesiliikenne Herttoniemenrannasta keskustaan Kulosaaren sillan remontin ajaksi remontista aiheutuvan ruuhkan ehkäisemiseksi.

Lauttayhteys Herttoniemenrannasta keskustaan

Kaupunkiympäristön toimiala on tehnyt alustavan arvion lauttayhteyden edellytyksistä ja vaikutuksista Herttoniemenrannasta keskustaan. Sen perusteella lauttaliikenteen ei arvioida olevan tehokas joukkoliikennetarkaisuna eikä se ole taloudellisesti kannattava keino ehkäistä ruuhkaa Kulosaaren sillan peruskorjauksen aikana.

Reittivaihtoehdot ja tehokkuus

Reittivaihtoehdoista tehokkaimmaksi arviointiin reitti Herttoniemestä Pohjoisrantaan Meritullintorille, jossa on jo vesiliikennöintilaituripaikka. Reitin pituus on noin 5 kilometriä, ja reitti kulkee monen eri nopeusrajoitusalueen läpi. Reitillä on Kruunuvuorenrannan ja Palosaaren välisellä Kruunuvuorensillan rakennustöiden aikaisella yksityisellä kulkuväylällä työmaasillan kulkuaukko lähestymisalueineen. Tässä paikassa on nopeusrajoitus ja ohituskielto. Kesäsesongin aikana vesiliikenne siltatyömaa-alueella voi ajoittain ruuhkautua. Herttoniemenranta– Meritullintori-reitin ajoajaksi arvioidaan noin 40 - 45 minuuttia, joka on lähes kak-

sinkertainen aika verrattuna Kruunuvuorenrannan ja Meritullintorin välisen reitin aikaan.

Vesiliikenne tällä reitillä on mahdollista nykykalustolla vain kesäisin, sillä Helsingin vesialueella nykyisin liikennöivät, jääolosuhteissa toimivat alukset ovat jo kaikki käytössä muilla reiteillä. Lisäksi vesiliikenteessä tällä hetkellä käytettävien lauttojen matkustajakapasiteetti on pieni, eikä niiden avulla siksi pystytä tehokkaasti ehkäisemään ruuhkia.

Reitti palvelisi parhaiten vain Herttoniemenrantaan, sillä kävelyetäisyydellä laiturista on suhteellisen vähän asukkaita tai sinne saapuvia. Herttoniemenrannan bussilinja 81:n lisäksi muut lähialueen bussireitit eivät tue yhteyksiä laiturille eivätkä ne ole sellaisiksi helposti muutettavissa. Kulosaaren sillan käyttäjistä valtaosa tulee muualta kuin Herttoniemenrannasta tai Herttoniemestä.

Kustannusarvio ja hyödyt

Joukkoliikennöintitasoisen liikennöinnin järjestämisen kuluja voidaan arvioida pohjautuen Kruunuvuorenrannan lauttaliikenteen kustannustietoihin. Reittiliikenteen pitkän vuorovälin takia Herttoniemenranta–Meritulli-reitillä on tarve vähintään kahden aluksen liikennöintiin, mikä kaksinkertaistaa kustannukset. Alustavan arvion mukaan liikennöinti on mahdollista järjestää nykykalustolla huhtikuun puolesta välistä marraskuun puoleen väliin avovesikauden ajaksi.

Seuraavat, hyvin alustavat kustannusarviot pohjautuvat Kruunuvuorenrannan lautan kustannuksiin ja tämän reitin aikatauluun. Liikennöinnin bruttokustannus on yhdellä aluksella ja arviolta 1 tunnin 30 minuutin vuorovälillä Herttoniemenrannasta Meritullintorille noin 800 000 euroa vuodessa. Vaihtoehtoisesti kustannus on kahdella aluksella ja arviolta 45 min vuorovälillä noin 1 600 000 euroa vuodessa. Näin vesiliikenneyhteyden kustannukset suhteessa joukkoliikennejärjestelmästä syntyviin hyötyihin nähden ovat merkittävät.

Kruunuvuorensillan käyttöönotto ja väliaikaisten vesiliikenne rajoitusten poistuminen reitiltä parantavat jonkin verran reitin nopeutta. Samalla Kruunuvuorensillan mahdollistama liikenneyhteys pikaratikalla keskustasta Laajasaloon voi osaltaan vastata esitettyyn, Kulosaaren sillan remontista aiheutuvaan ruuhkan helpottamiseen tehokkaammin kuin lauttayhteys. Tavoitteena Kulosaarensillan uusimisen aikataulutuksessa on aloittaa työt vasta Kruunuvuorensillan käyttöönoton jälkeen. Lopullinen aikataulu määräytyy kuitenkin Kulosaarensillan rakenteellisen kunnan seurannan ja sen pohjalta tehtävän tilannekuvan perusteella.

Valtuustoaloitteessa esitetty lauttayhteys Herttoniemenrannasta keskustaan on lähes vastaava OmaStadi-ehdotuksen kanssa. Tämä ehdo-

tus menestyi äänestyksessä saaden riittävästi ääniä päästäkseen yhteiskehittämisvaiheeseen. Ehdotuksessa liikennöintiin on varattu 300 000 euroa. Loppukeväällä 2024 alkavan yhteiskehittämisvaiheen aikana selvitetään tarkemmin, miten OmaStadi-ehdotus voidaan toteuttaa, millaisella kalustolla kannattaa liikennöidä ja millaiset ovat vuorovälit.

Yhteenveto

Vaikka vesiliikenne voikin tarjota osaltaan vaihtoehdon helpottamaan liikkumista Kulosaaren sillan uusimisen aikana, ehdotettu lauttayhteys ei näytä olevan laajasti Itä-Helsinkiä palveleva tai taloudellisesti helppo ratkaisu, sillä järjestelyn kustannukset ovat suurehkot suhteessa vesiliikenteen mahdollistamaan matkustajakapasiteettiin.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoi, että reitin tarpeellisuutta ja kustannuksia on tarkoituksenmukaista arvioida uudelleen kun omastadiäänestyksessä voittaneen lauttayhteyden toteutuksesta on saatu kokemuksia.

Lausunto on valmisteltu yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa.

Käsittely

16.04.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Otso Kivekäs: Lisätään lausuntoehdotukseen kappaleeksi 12: "Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että reitin tarpeellisuutta ja kustannuksia on tarkoituksenmukaista arvioida uudelleen kun omastadiäänestyksessä voittaneen lauttayhteyden toteutuksesta on saatu kokemuksia."

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Otso Kivekkään vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

09.04.2024 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Vili Tuomisto, projektinjohtaja, puhelin: 09 310 52606
vili.tuomisto(a)hel.fi